

Stopp för olja i avloppsvattnet

Riktlinjer för oljeavskiljare
i Varbergs och Falkenbergs
kommuner

Den här informationen riktar sig till verksamhetsutövare, projektörer, konsulter och fastighetsägare och gäller alla verksamheter som verkar inom det område som VIVAB ansvarar för.

Varför behövs en oljeavskiljare?

Utsläpp av oljeprodukter kan skada vårt vatten på olika sätt. Orenat eller dåligt renat avloppsvatten samt dagvatten från tätorter och industrier är en stor källa till direktutsläpp av oljeföreningar i vattendrag, sjöar och hav. Oljeläckage till stora sjöar via dagvattnet kan riskera att förorena i dricksvattentäkter. I vårt avloppsnät kan olja ge upphov till störningar och försämrad rening av vattnet.

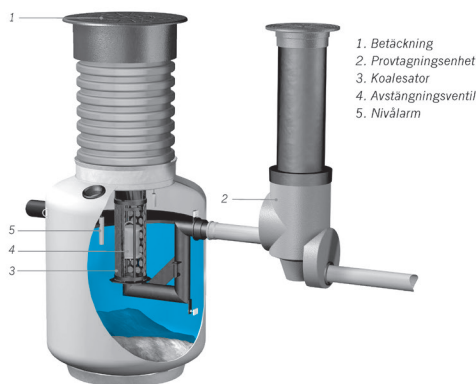

Bild: ACO

Vem behöver oljeavskiljare?

VIVAB är inte skyldig att ta emot avloppsvatten som avviker från hushållsavloppsvatten. Det är fastighetsägarens ansvar att vattnet som leds till spill- och dagvattnet uppfyller gällande bestämmelser. Verksamheter där det finns risk för utsläpp eller spill av olja ska använda oljeavskiljare. För dagvatten kan andra typer av rening användas där det anses lämplig.

Anläggningar kopplat till avloppsvatten:

- Fordonstvättar (även "Gör-det-själv" hallar)
- Bilsrottningsanläggningar
- Spillzoner från bensinstationer eller dylikt
- Bensinstationer
- Verkstäder (motor- och servicehallar, måleri- och sprutlackeringshallar)
- Spolplattor (under tak)
- Offentliga garage, parkeringshus, bussgarage
- Olje- och kemikaliedepåer
- Kondensvatten från kompressorer vid industrier

Anläggningar kopplat till dagvatten

- Utomhusparkeringar för mer än ca 30 fordon
- Industritomter där oljor och kemikalier hanteras och förvaras
- Dagvatten från större vägkorsningar, tunnlar och broar
- Dagvatten från bensinstationer eller uppställningsplatser

Utsläpp till ledningsnätet

Avloppsvatten

Utgående vatten till avloppsvattennätet från oljeavskiljare får maximalt innehålla **50 mg olja** per liter, mätt som oljeindex (begränsningsvärde).

Vid avledning till avloppsvattennätet kan ytterligare krav komma att ställas på efterföljande rening, t ex vid fordonstvätt.

Dagvatten

Utgående vatten till dagvattennätet från oljeavskiljare får maximalt innehålla **5 mg olja** per liter mätt som oljeindex (målsättningsvärden).* Vid avledning till dagvattennätet kan krav komma att ställas på ytterligare rening beroende på var vattnet släpps.

Anmälan om oljeavskiljare

En VA-anmälan ska göras till VIVAB vid ändringar och vid nyinstallationer. Till anmälan ska produktblad bifogas tillsammans med ritningar som visar var och hur oljeavskiljaren ska installeras. Anmälan görs via blankett på VIVAB:s hemsida, www.vivab.info/anslutning-vatten-och-avlopp eller via VIVAB:s kundtjänst.

Installation av oljeavskiljare eller en väsentlig ändring av vatten och avlopp inom tomträs kräver en anmälan till byggnadskontoret.

*För dagvatten gäller särskilda riktlinjer som beskriver hur dagvattnet ska omhändertas och renas. Vill du veta mer om hantering av dagvatten och dess riktvärden besök www.vivab.info/dagvatten (Dagvattenanvisningar för Falkenbergs och Varbergs kommuner) eller kontakta VIVAB:s kundtjänst.

VERKSAMHET	AVSKILJARE	ANSLUTNING	ANMÄRKNING
Fordonstvätt: fler än 5000 personbilar/år	S-I-P	Avloppsvattennätet ¹	Riktvärden
Fordonstvätt: fler än 1000 tyngre fordon/år	S-I-P	Avloppsvattennätet ¹	Riktvärden
Fordonstvätt: färre tvättade fordon än ovanstående	S-I-P	Avloppsvattennätet ¹	Riktvärden
Golvavlopp för större verkstäder, maskinrum eller liknande	S-I-P	Avloppsvattennätet ²	
Större garage och lager med golvavlopp*	S-I-P	Avloppsvattennätet ²	
Pumpöar och cisternpåfyllning vid bensinstationer inom vattentäkt	S-I-P	Avloppsvattennätet	Skärmtak krävs över samtliga spillzoner
Lagringsplats för skrotbilar (tömnda på vätska)	S-I-P	Dagvattennätet ^{3 4} Avloppsvattennätet	Dagvattennätet om platsen saknar tak Avloppsvattennätet om platsen har tak
Dagvatten från industriområden		Dagvattennätet ^{3 4}	
Dagvatten från parkeringsplatser		Dagvattennätet ^{3 4}	
Avrinning från hårdgjorda ytor inom vattentäkt		Dagvattennätet ^{3 4}	
Väg: 5 000 - 30 000 ÅDT		Dagvattennätet ^{3 4 5}	

- ¹ För fordonstvättar gäller ytterligare krav och riktvärden för utsläpp. Tillsyn utförs av miljöförvaltningen i respektive kommun.
  - ² Tvätt av fordon är inte tillåtet.
  - ³ För vatten som leds till dagvattennätet kan olika typer av lösningar användas för att klara av att avskilja olja, metaller och partikelbundna föroreningar. Mer information finns i "Dagvatten-anvisningar för Falkenbergs och Varbergs kommuner".
  - ⁴ Innan beslut tas om att vattnet bör ledas till dagvattennätet måste en bedömning göras utifrån recipientens känslighet. Inom vattenskyddsområde kan hårdare krav finnas. Kontakta VIVAB eller kommunens Miljöförvaltning för vägledning.
  - ⁵ **ÅDT** = Års Dygns Trafik
- S = Slamavskiljare
I = Klass 1 oljeavskiljare
P = Provtagningsmöjlighet

*För garage och maskinhallar under 75 m² räcker det med enklare oljefälla, oljestopp eller oljespär, förutsatt att inget tvätt- eller spolvatten förekommer. Villagarage bör inte förses med golvbrunn.

Standard och dimensionering

Vid val av oljeavskiljare ska Svensk Standard SS-EN 858-1 och 858-2 följas vad gäller konstruktion och dimensionering. Oljeavskiljaren ska även vara CE-märkt och bestå av:

- slamdel
- avskiljardel
- provtagningsmöjlighet
- övervakningslarm
- avstängningsventil
- betäckning märkt med *avskiljare*

För att en oljeavskiljare ska kunna fungera på bästa sätt är det viktigt att den är rätt dimensionerad. Kontakta en leverantör, VA- eller VVS-konsult eller rörinstallatör för att ta fram dimensioneringsunderlag för oljeavskiljaren och för att välja rätt storlek, typ och lämplig placering. Dimensionering bör göras utifrån minst ett tioårs regn med varaktighet på tio minuter.

Behandling genom så kallad *bypass* är endast godkänt för anslutning till dagvattennätet och inte för tvätt- eller avloppsvatten. Bypass innebär att det första mest förorenade vattnet leds genom oljeavskiljaren medan överskottet leds förbi. Detta förhindrar överbelastning. Avskiljaren dimensioneras i dessa fall normalt för tio procent av maximalt flöde. Högre krav eller totalförbud för bypassavskiljning kan ställas i särskilda fall (t ex inom eller i närheten till vattentäcker eller vid känsliga recipienter).

Två klasser av oljeavskiljare

Klass I

Oljeavskiljaranläggning som förutom en oljeavskiljardel och en slamavskiljardel är försedd med ett koalescensfilter. En klass 1 avskiljare är utrustad med automatisk avstängningsventil och dämninglarm i de fall detta behövs. Oljeavskiljaranläggningen är testad för att klara 5 mg/l och klarar därmed kommunens lokala utsläppskrav. För spill- och dagvatten se sida 2.

Klass II

En normalgravimetrisk oljeavskiljaranläggning som innefattar en oljeavskiljardel och en slamavskiljardel men saknar koalescensfilter. Oljeavskiljaranläggningen är testad för att klara 100 mg/l olja. Denna typ av anläggning klarar ofta inte kommunens lokala utsläppskrav.

Tänk på att...

- Vid användning av avfettnings- eller rengöringsmedel kan stabila emulsioner bildas vilket gör att oljan inte separeras i oljeavskiljaren.
- Skurvattnet från rengöring av verkstadsgolv samlas upp och renas innan det leds till avloppet, alternativt tas omhand och lämnas in för rening.
- Så kallad detaljtvätt eller smådelstvätt får inte vara ansluten till oljeavskiljare. Tvättvattnet ska istället samlas upp i en separat tank och skickas som farligt avfall. Detsamma gäller tvättvatten från golvtvättmaskiner.
- Spillolja är farligt avfall och ska samlas upp separat, det får inte hällas i avloppet även om det finns en oljeavskiljare.

EGENKONTROLL VARJE MÅNAD	EGENKONTROLL VAR SJÄTTE MÅNAD	FEMÅRS KONTROLL
<ul style="list-style-type: none"> • Mätning av tjocklek av olja. • Slamlagrets tjocklek. • Kontroll av automatiskt avstängning och larm. • Okulär kontroll. • Driftjournal skall föras.	<p>Föregående punkter samt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rengöring och kontroll av koalesator samt den automatiska avstängningen. • Tömning och rengöring av avskiljaren. • Rengöring av provtagningsbrunnen. • Kontroll av oljeavskiljarens funktion. Om vattennivån framför och bakom avskiljarens koalecensfilter uppvisar skillnader är detta ett tecken på att filtret är igensatt.	<p>Föregående punkter samt besiktning med avseende på:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Systemets täthet. • Hållfasthetsmässigt skick. • Inre beläggningar. • Elektriska installationer. • Dokumentation och kontrolldimensionering.

Skötsel av oljeavskiljare

Verksamhetsutövaren ansvarar för egenkontroll av sin verksamhet för att inte orsaka skada på människa eller miljö. Underhåll av oljeavskiljaren ska utföras av utbildad personal och i enlighet med tillverkarens instruktioner. Ovanstående kontroller och underhåll ska genomföras minst var **sjätte månad** för att kunna säkerställa oljeavskiljarens funktion. Verksamhetsutövaren skall kunna uppvisa drift-/skötseljournal.

Tänk på att...

- Spara dokumentation kopplat till rengöring och underhåll för eventuell kontroll av myndighet.
- Spara tömningskvitton för att visa vid femårsbesiktningen.

Tömning

Tömning av oljeavskiljaren, dvs borttagning av lätt mineralolja och slam, ska göras när hälften av slamvolymen eller när 80 % av förvaringskapaciteten uppnåtts. Oljeavskiljaren bör tömmas **minst en gång per år** eller så ofta som krävs enligt tillverkarens anvisningar. **Innan avskiljaren tas i drift efter tömning ska slamavskiljaren och oljeavskiljaren fyllas på med färskvatten.**

Larm

Avskiljaren ska ha ett oljenivålarm som talar om när oljemängden är så stor att avskiljaren behöver tömmas. Larmet ska monteras på synlig plats och ge ifrån sig både ljus- och ljudsignal. Dessutom ska dämninglarm finnas så att man får ett larm när vattennivån i brunnen stiger.

Provtagning

Verksamhetsutövaren eller fastighetsägaren ska på begäran kunna redovisa avloppsvattnets kvalitet genom provtagning. VIVAB eller Miljöförvaltningen ställer krav på provtagning och analys av avloppsvattnet. Det är viktigt att provtagning sker med hjälp av en certifierad provtagare och att analyser utförs av ett ackrediterat laboratorium.

Skydd av vattentäkter

Om din verksamhet ligger inom ett vattenskyddsområde för vattentäkt tillkommer särskilda restriktioner för skyddsområdet. Kontakta VIVAB för ytterligare information.

Regler, krav och gränsvärden baseras på allmänna bestämmelser för användande av Falkenbergs och Varbergs kommuners allmänna vatten- och avloppsanläggning (ABVA), som är ett regelverk för vatten och avlopp som antagits av kommunfullmäktige i respektive kommun. Även annan lagstiftning som Miljöbalken och Plan- och bygglagen reglerar vissa åtgärder.

Kontakt

Kundtjänst VIVAB

tel: 0757 - 27 40 00

e-post: vivab@vivab.info

Varbergs kommun

Varberg direkt

tel: 0340 - 880 00

e-post: varbergdirekt@varberg.se

**VARBERGS
KOMMUN**

Falkenbergs kommun

Kontaktcenter: bygga, gata, miljö

tel: 0346 - 88 60 00

e-post: kommun@falkenberg.se

**Falkenbergs
kommun**